

TOVERITAR

Amerikan suomalaisen työläisliikkeen tukijain ja työntekijöiden lehti. Astoria, Ore., joka tilastaa The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta...\$1.50 Puoli vuotta...\$0.90
CANADAAN JA SUOMEEN
1 vuosikerta...\$1.75 Puoli vuotta...\$1.00

TOVERITAR ASTORIA, ORE.

Entered as second-class matter July 18th, 1914, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)
SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year...\$1.50 6 months...\$0.90
IN CANADA:
One year...\$1.75 6 months...\$1.00
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year...\$1.75 6 months...\$1.00

Advertising rates 50c per inch per insertion. Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane katuojen kulmassa. Puhelin 365.
Ilmoitushinta 50 senttiä tuormalta kerran. Naimisilmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuormalta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta kerralta.

TOIMITUS: Maiju Nurmi
Box 99, Astoria, Oregon.

Toverittaren tilaajamäärä osottaa seuraavaa:

UUSIA	155
UUDISTUKSIA	69
KATKENNUK	85

TULOKSET TOVERITTAREN LEVITYSTYÖSSÄ.

Ensiksi täytyy ottaa se virhe, joka oli tapahtunut edellisen viikon levityskatsauksessa, nim. kun keskipiirillisten tulokset olivat joutuneet osotteiden hoitajaltamme länsipiirillisten hyväksi. Oltiin pitänyt olla: Keskipiiristä 163 sensijaan kuin länsipiiristä ja länsipiirillisisille olisi taaskin kuulunut pienimmät numerot, nim. 28.

Työmiehen levitysosasto ilmoittaa keskipiirissä tulleen yhteensä 621 kappaletta Toverittaren tilausta. Konttoimme eivät siis ole kaikki tilaukset vielä saapuneet koska luettelo osottaa vasta 621. Länsipiiristä on Toverittaren levityskuukauden ajalta tullut yhteensä 218 ja länsipiiristä 189. — Länsipiiri jäi siis paljon jäljelle toista piiristä. Tämä on asia, jonka länteläisten täytyy pian korjata, valkapa vasta nyt levityskuukauden jälkeä. Laimeasti otettiin länsipiirissäkin osaa tähän levitystyöhön, mutta kuitenkin tuli sieltä lähes

puolet siitä 450 joka olisi ollut siellä saatava.

Työmiehen levitysosasto ansaitsee suuren tunnustuksen ja kauniin kiitoksen innostavasta ja tarmokkaasta toiminnasta Toverittaren levityskuukaudella. Keskipiirin osalle laskettiin melkein yhtä suuri luku hankittavia uusia tilauksia kuin toisillepiireille yhteensä. Siihen määrään — 1,126 — ei siellä päästy, mutta tulokset ovat silttenkin kookalla hyvät.

Kymmeneen tuuhenteen ei Toverittaren tilaajamäärä vielä tälläkään rynnäköllä päässyt. Syytä on tietenkin monenlaisia. Työttömyys joka vallitsee melkein kaikkialla suuremmissa tai pienemmissä määrässä on suurena syytä siihen ettei uusia tilauksia saada eikä kaikkia vanhojakaan uusita.

Toverittaren asiamiehet ja tilaajat! Huolehtikaa ajoissa tilausten uudistamisesta, ettei tilaajamäärä pääsisi laskemaan ainakaan paljon alle siitä määrästä mihin se nyt on päässyt.

Miten kapitalistinen järjestelmä suojelee köyhälistön lapsia

Lapset kuin luurankoja hoitolassa.

"Lapsi kuoli ravinnon puutteessa". Viime viikolla alkoi mieltäkiinnittävä oikeudenkäynti Yonkers Day Nursery (Yonkerin lasten päivähoitola) nimistä köyhien lasten kides- ja rakkautta vastaan Wetchester kauntin ylioikeudessa, White Plainissa, N. Y.

Mahittu laitos on yksi niistä laitoksista, joihin otetaan köyhien lasta hoidettavaksi, tai oikeammin sanottuna nälkääntäviksi näköön. Omatte tähän muutamia otteita todistuksista, joita oikeuden edessä esitettiin lääkärin ja toisten todistajien taholta.

"Kuriintta, jota pienet lapset kärsivät Yonkersin lasten päivähoitolassa, selostettiin perusteellisesti eilen (maailskuun 21 päivänä) lääkärin ja lasten sukulaisten taholta, oikeudenkäynnissä, joka on nostettu hoitolan pitäjää Miss Annie Murphyä vastaan. Asia on ylioikeuden edessä kuulusteltavana."

"Tohtori Murray H. Bass totesi, että hän on tarkastanut seitsemän lasta, jotka on tuotu mainitusta lai-

toksesta lastenhoitolaan Manhattan puolelle ja huomannut, että viisi mainituista lapsista olivat täynnä ajettomia ja rupia, jotka ovat seurauksena liasta ja huolimattomasta hoidosta. Rosetta Scott viiden vuoden vanha, joka on yksi hoidokkaista, kärsii huomattavasti ravinnonpuutteen takia.

"Tohtori Horace G. Keith, Yonkersista, vannotettuna totesi, että William Barry, 2 vuoden ikäinen, joka kuoli joku päivä sen jälkeen kun hänet tuotiin sairaalaan, mainitusta lasten hoitolasta, oli kärsinyt pitkäaikaisesta nälkäännyttävää tautia, joka johtuu ravinnonpuutteesta. Lapella oli kasvoissaan sinisiä palkkoja, samoin rinnassa, seurauksena ikäsuudesta ja ravinnonpuutteesta.

"Tohtori Sydney A. Beckwith, joka toimitti Daniel J. Dunn nimisen syyllisen ruumiin avauksen, joka kuoli sairaalassa sen jälkeen kuin oli tuotu mainitusta laitoksesta, todisti, että lapsi kuoli ravinnonpuutteesta näköön."

"Mrs. Margaret Mills, Mrs. Barryn sisar, todisti, että joka kerta kun hän kävi Yonkerin lasten päivähoitolassa, niin hän huomasi, että viisi Barryn lasta, jotka olivat siellä hoidettavana, kuhtuivat päiväpäivältä. Hän sanoi, että viiden vuoden vanha Veronica niminen tyttönen oli jo mennyt niin heikoksi, että horjuen käveli hoitolassa. Helena niminen tyttö painui kumaraan, eikä voinut pitää päätään enää pystyssä."

Richard Petersen kertoi valamiehille, että hänen kahden vuoden vanha polkansa oli hoitolassa vaan yhdeksän päivää, kun jo kuolon ilmoitus saapui. Todistaja sanoi, kysy-neensä hoitajalta, Miss Murphyltä, että kutsuiko hän lääkäreä tarakstamaan hänen poikaansa, John Murphy vastasi, että poika vaan itki vanhempiin, josta sitten kuoli.

Mahittu laitos on sulettu, mutta se ei ole ainoa, jossa köyhien lapsia kidutetaan kuoliaaksi.

Kuvaavana näytteenä siitä, mitä lapsille syötettiin, voi mainita Helen Barryn selostuksen tuomarin edessä. Helen Barry on vanhin edellämäintuista Barryn lapsista. Lapset joutuivat hoitolan sen takia, että heidän äitinsä, Elizabeth Barry, sairastui keuhkotautiin ja vietin Otisvillen keuhkotautisten parantolaan.

Piirisyttäjä Davisin kysymyksiin vastaili Helen seuraavasti:

Davis: "Mitä teille annettiin aamiaisiksi?"

Helen: "Hapanta kaurajauhoppuroa tai jotain toista hapanta puuroa ilman sokeria ja maitoa."

Davis: "Oliko kaurapuuro aivan hapanta?"

Helen: "Oli. Toisenlainen puuro ei aina ollut hapanta, mutta ei koskaan makeakaan."

Davis: "Annettiinko teille koskaan maitoa aamiaisiksi?"

Helen: "Ei koskaan."

"Päivälliseksi meille annettiin jotain mautonta soppaa. Leipää me saimme vaan silloin kuin äitimme kävi siellä. Lihaa ja perunoita ei saatu koskaan."

"Eikö koskaan", kysyi tuomari Tompkins.

"Ei koskaan", vastasi tyttö.

"Illalliseksi me saimme kokoa (Cocoa) ilman maitoa ja sokeria."

"Ettekö saaneet mitään muuta hoitolassa?" kysyi Davis.

"Ei muuta", vastasi tyttönen.

"Miss Murphy ja Miss Flaherty (toinen hoitolan pitäjistä) pakottivat minun hoitamaan pientä veljeäni, joka sitten kuoli lasten hoitolassa Manhattan puolella", jatkoi tyttönen todistustaan.

"Löikö Miss Murphy koskaan sinua ja veljeäsi?" kysyi Davis.

"Kyllä hän löi minua märällä räpyllä silloin kun olin nukkumassa ja sitten löi hän minua kädellään. Sitteen hän löi veljeäni kädellään vasten kasvoja."

Tuokin jo riittää kuvaamaan sitä kohtelua, jota köyhien lapset saavat kärsiä "Lasten hoitolain" nimellä kullekin kideslaitoksissa. — N. Y. U. T.

BUFFALO, N. Y.

Agitatoritoimikunta panee toimeen vappujuhlan toukok. 3 p. Juhlassa tulee esitettäväksi paljon hyviä ja arvokasta ohjelmaa, m. m. puhe тов. J. Ojalalta, Ashtabulasta, O. Ei kukaan jääne pois vappujuhlasta.

Osaston työkokouksessa t. k. 5 p. keskusteltiin monesta tärkeästä asiasta. Uutena jäsenenä yhtyi Ester Johnson ja muuttokortilla pyysivät toverit J. A. Kiveri, Erien, Pa. ja Hilda Kuusela Clevelandin, O. osastosta. Toveritar Kuusela myöskin suoritti osastollemme osuutensa miljoonan markan rahastoon. Seuratkaapa toisetkin hänen esimerkkiään.

KATSAUKSIA

Belgian naiset eivät saaneetkaan äänioikeutta.

Asselevo jälkeen otettiin Belgian uudelleenrakentamisen ohjelmaan myöskin äänioikeustain muuttaminen ja korjaaminen. Olipa useita valtiomiehiä niinkin edistysmielisellä kannalla, että vaativat äänioikeuteensa tehtäväksi niin perinpohjaisen muutoksen, että naisillekin myönnettäisiin yhtäläinen ja yleinen äänioikeus. Mutta kun asia hiljattain joutui eduskunnan ratkaistavaksi, hävisi naisten äänioikeuden puoltajantaa heille sen.

Brysselissä hiljattain pidetty kahdeksan kansalliskokous julisti jyrkän paheksumislauseen eduskunnan päätöksestä naisten äänioikeuden suhteen ja yleensä on järjestyneen työväen taholta osotettu ankaraa tyytymättömyyttä sanotun taantumuksellisen päätöksen suhteen. — Ehkäpä Belgian naisten täytyy jättä odottamaan tuota naisille kaiken järjellisen ajattelun mukaan kuuluvaa ihmisoikeutta siihen asti kunnes työväenluokan valtaan pääsy antaa heille tuon oikeuden.

Miten amerikalainen naisten lehti pelottaa lukijoitansa bolshevismillä.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., April 15, 1919, as required by section 19 of the Act of Oct. 3rd, 1917.)

Erään hyvin laajalle levinneen naisten julkaisun mielestä riittää lehden toimittajan seuraavanlainen laivalto todistamaan mitä bolshevismi on ja minkälaisia ihmislajia ovat sen kannattajat:

"Istuin hiljattain eräässä ravintolassa taitelijain kaupungin osassa New Yorkissa. Seuraavassa pöydässä istui nuori tyttö. Hänen tulkansa oli lyhyeksi leikattu ja hänen pukunsa oli jonkunlainen tooga. Tyttö poltti paperossin toisensa jälkeen.

"Hänen seurassaan oli kolme nuorta miestä, jolle tyttö puhui hyvin nopeasti. Silloin tällöin kuuli jonkun lauseen heidän keskustelustaan.

"Kaiken täytyy hävittää — kaiken!"

"Kuolema ei ole mikään vaara kansakunnalle, vaan vapautus."

"Rikkaitten luokka on suurin rikkaitten luokka maailmassa. Kuolema on sinun hyvä heille."

"Tyttö oli vilkas ja tulinen ja nuo- ret miehet kuuntelivat häntä suurella hartaudella. Hetkinen myöhemmin tuli ravintolan isäntä ja koskettain tyttöä olkapäälle, sanoi: "Teidän täytyy lähteä, miss. Te ette saa

puhua tuolla tavalla täällä. Me olemme hyviä amerikalaisia ymmärrätkö?"

"Nuoret miehet alkoivat vastustaa isäntää vaan tyttö pudisti päätänsä ja nousi ylös.

"Kukapa heistä välittää! Aatteet ovat katoamattomat." hän sanoi, vetäen mennessään takin yllensä.

"Kysyin isännältä kuka tuo nuori nainen oli. Hän sanoi työn amerikalaiselta kuulostavan nimen, ja kertoi edelleen:

"Jos minä voisin todistaa, että hän on bolshevikki, pitäisin huolen siitä, että viranomaiset tulisivat hänen jälkeensä. Mutta hän on liaksi ovela. Ja hänellä on paljon seuraajia nuorten miesten joukossa — puolisivistyneitä italialaisia ja juutalaisia. Moraalisesti hän kyllä on "suora", mutta hän ajattelee "kierosti".

"— "Niin hän ajattelee kierosti! Se ei häittäisi jos hänenlaisiaan olisi ainoastaan muutamia, mutta hänenlaisiaan on tässä maassa satoja.

"Bolshevismien oppi on hyvin hirtittävää. Bolsheviki usko, että kaikki vallitsevat laitokset, koko nykyajan sivistys täytyy hävittää olemattomiin tullella ja verenvuodatusella. Kun maitoa on läten lakaistu puhtaaksi, voidaan alkaa kasvattamaan uutta, ihanteellista elämää.

"Bolshevikeja ei löydy rikkaitten joukossa. Eikä heitä löydy taiteen,

ammattien tai virkatoimien aloilla onnistuneiden ihmisten joukossa. Aniharvoin heitä löytyy maalaisväestön keskuudessa. Bolshevikeja ei löydy oikealla ja järkevällä tavalla oppineitten ihmisten joukossa.

"Mutta missä näkää ja syvällä piilevä tyytymättömyys vallitsee, siellä kohottaa bolshevismi saastaisen, uhkaavan päänsä kuin viidakon käärme. Tähän asti on sen seuraajissa tavattavissa melkein yhtä paljon miehiä kuin naisiaakin.

Tyytymättömyys, pitkälistä köyhyyttä ja toivottomuutta seuraava selun uupumus, katkera viha ja hulluus, tuli ja verenvuodatus ovat bolshevismia.

"Se saattaa iskeä teidän kotiky- läänne tänään, Amerikan naiset. Mitä meidän on tehtävä?"

"Ensiksi, kutsukaa kokoon naisetne klubin jäsenet ja tehkää heidän tehtäväkseen bolshevismien tutkiminen kylässänne. Pyytäkää kaupunkinne kaupakamaria, pappeja, lääkäreitä ja koulujen opettajia avukseen. Ottakaa selvä miten te voitte hävittää niitä syytä mitkä synnyttävät bolshevismia ympäristössänne.

"Hyvin kasvatettu, hyvin ruokittu amerikalainen tyttö tai poika ei voi koskaan tulla bolshevikiksi.

"Mitä sinä teet antaaksesi pelastamaan Amerikan bolshevismilta?"